

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ВИННИЙ ТА ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ: ПОЄДНАННЯ ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
КРУГЛОГО СТОЛУ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
“ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ І КОМБІКОРМІВ”

Одеса 2018

УДК 332.158:379.851 (663/664)
ББК 65.43
В 48

Рекомендовано до видавництва Вченю радою
Одеської національної академії харчових технологій

*Матеріали, занесені до збірника, друкуються за
авторськими оригіналами.*

Голова оргкомітету Міжнародної науково-практичної конференції
«Технології харчових продуктів і комбікормів»
Заслужений діяч науки і техніки України, д-р техн. наук, професор
Єгоров Богдан Вікторович

Укладач: к.г.н., доцент кафедри туристичного бізнесу та рекреації
ОНАХТ Орлова Марія Леонідівна

Дизайн обкладинки: к.т.н., доцент кафедри туристичного бізнесу та
рекреації ОНАХТ Калмикова Ірина Семенівна

Винний та гастрономічний туризм: поєднання освіти,
технологій та бізнесу : збірник матеріалів круглого столу в рамках
міжнародної науково-практичної конференції «Технології харчових
продуктів і комбікормів» (м. Одеса, 27 вересня 2018 р.) / Одеська
національна академія харчових технологій. – Одеса : Друкарня
«Хамелеон К», 2018. – 101 с.

ЗМІСТ

НАПРЯМ РОБОТИ ОСВІТА І КАДРИ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Крупіца І. В., Алексімова Т. С.	5
Суспільне значення фахівців екскурсійної справи	
Крупіца І. В., Воскресенська О. В., Лазука К. Д.	8
Особливості системи підготовки кадрів туристичного бізнесу	
Меліх О. О., Ващечя Я. М.	14
Організація та планування подорожі в Європу: компетенції фахівців	
Меліх Т. Г., Грченко В. О.	17
Наповнення та впровадження мобільного додатку з дисципліни «Система туристичних атракцій»	
Мотузенко О. О., Дмитрук О. Ю.	20
Міжнародне співробітництво у підготовці кадрів для еногастрономічного туризму: на прикладі магістерської програми з подвійним дипломуванням «Географія еногастрономічної рекреації та туризму»	
НАПРЯМ РОБОТИ ДИНАМІЗМ РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ	
Демирова М. Д.	26
Підходи до оцінки ефективності господарської діяльності підприємства ресторанного господарства	
Добрянська Н. А., Гьокхан Сьюнmez	29
Особливості турецької кухні при організації оздоровчих турів	
Крупіца І. В., Брайллян Б. О.	34
Історична спадщина як фактор розвитку туризму	
Кубриш Н. Р., Доробець М. А.	36
Туристичний бум через «ефект Більбао» в архітектурі музею міста Одеси	
Меліх О. О., Кухаренко Т. В.	39
Інфраструктурні проблеми розвитку туризму м. Одеси	
Нестерчук І. К.	42
Гастрономічний туризм в географічно-регіональних полімасштабних процесах	
Новічков В. К., Наджафова К. Р.	45
Розвиток екологічного (сільського, зеленого) туризму в Одеській області	
Олешико Л. І., Головчанський В. О.	48
Культура і туризм в поєднанні спорту та архітектури	
Орлова М. Л., Ярьоменко С. Г., Слаблюк М. В.	51
Ринок туристичних послуг Одеської області	

Слаблюк М. В., Орлова М. Л.	55
Гастрономічні традиції та уподобання туристів з Нордичних країн	
Ярьоменко С. Г., Дейнега З. В.	59
Підходи до оцінки ефективності системи управління підприємства ресторанного господарства	

НАПРЯМ РОБОТИ ЕНОГАСТРОНОМІЧНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Гілко О. К.	62
Конкурентоспроможність винного туризму в Україні: проблеми та перспективи розвитку	
Добрянська Н. А., Конопля Д.	65
Особливості гастрономії в круїзній подорожі	
Крупіца І. В., Златова Ю. В.	67
Популяризація фестивально-виставкової діяльності болгарського народу в Одеській області	
Крупіца І. В., Мельничук Ю. О.	70
Просування гастротурів в хлібопекарській галузі	
Любчук О. К., Ярченко Ю. В.	74
Маріуполь фестивальний: багатогранна сучасність	
Меліх О. О., Саркісян Г. О., Калмикова І. С.	76
Привабливість туристичного та дегустаційного бізнесу Одеської області	
Мотузенко О. О., Бульба В. В., Кірєєва А. О.	79
Аналіз ринку еногастрономічного туризму України	
Мотузенко О. О., Петліна Д. В.	83
Досвід організації винних доріг Італії	
Петліна Д. В., Мотузенко О. О., Ганчукова О. В.	88
Фестивальна діяльність у рамках винного туризму: європейський та український досвід	
Трішин Ф. А., Гусейнов С. Т.	94
Конкуренція винних турів	
Шукіна О. В., Пилипенко А. О.	97
Розвиток гастрономічного туризму в Одесі	

НАПОВНЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МОБІЛЬНОГО ДОДАТКУ З ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМА ТУРИСТИЧНИХ АТРАКЦІЙ»

Меліх Т. Г., канд. екон. наук

Університет ім. Альфреда Нобеля

Грченко В. О., магістр

Одеська національна академія харчових технологій

Турист є споживачем туристичного продукту, який є сукупністю туристичних послуг, робіт і товарів, що складається зі щонайменше з двох або більше одиничних чи множинних туристичних послуг. Туристичні послуги – послуги суб'єктів туристичної діяльності щодо розміщення, харчування, транспортного, інформаційно-рекламного обслуговування, а також послуги закладів культури, спорту, побуту, розваг тощо, спрямовані на задоволення потреб туристів. Але для того щоб задовольнити їх повністю потрібно подарувати йому незабутні враження і приємні спогади від туру, в чому й полягає мета одного з основних його компонентів – атракцій. Атракції – система розваг і заходів, і спрямованих на те, щоб сформувати позитивне враження у туриста від туру. Атракції – це те, задля чого людина залишає свій дім і вибуває у подорож. Вони є важливим елементом повноцінного відпочинку. Більше того, система розваг відіграє вирішальну роль в успішності туру.

Які компетенції отримують сучасні фахівці сфери туризму, коли закінчують заклад вищої освіти? Креативність, мобільність, здатність находження інформації про будь-яку країну світу та можливості перетину кордону цієї країни, знання з митного кодексу та поліцейські формальності, про привабливість того чи іншого туристичного ресурсу тощо. Слухачі курсу «Система туристичних атракцій» можуть систематизувати усі знання з тої чи іншої атракції, створити бізнес-план розбудови та покращення будь-якої дестинації.

Розвиток дестинації сьогодні є основним в покращенні туристичної привабливості та інвестиційної зацікавленості з боку туристів та інвесторів.

Немає жодного, на нашу думку, стаціонарного об'єкту туризму (який би не змінювався в часі за рахунок економічного та фізичного зносу). Наша мета в цій роботі відобразити зручність використання мобільних додатків в дисципліні для он-лайн аналізу стану туристичних ресурсів та атракцій.

Найпопулярніша атракція міста Одеси – це Одеський національний академічний театр опери та балету, його візитівка та найголовніша прикраса центру міста.

Історичні події змінювали цей туристичних об'єкт багато разів. У 1809 році він був уже зведений. Автором цього проекту був французький архітектор Тома де Томон. Саме цю будівлю відвідував О. С. Пушкін під час свого перебування в Одесі в 1823-24 роках. Театр вміщував 800 глядачів, за прикладом старих італійських театрів 17 лож розташувалися на трьох ярусах, в партері було всього 44 крісла. Ще 700 глядачів спостерігали за постановками, стоячи в партері. Для виправлення деяких недоліків будівлі театру проводилися неодноразові перебудови: у 1820-1822, 1831-1833, 1836, 1857 і 1872 роках. А у 1873 році він повністю згорів. Новий театр був закладений у 1884 році, але теж у березні 1925 року внаслідок нової пожежі повністю згоріла сцена та постраждав зал. В 1965-67 роках було завершено повну реставрацію, але до 1996 року знос був значний, тільки у 2007 році ще раз він був реставрованим.

Сьогодні немає жодної екскурсії центру міста Одеси без огляду театру. Слухачі курсу «Система туристичних атракцій» на лабораторних та практичних заняттях, які проводяться на місці розташування атракції, аналізують привабливість закладу, вивчають спроможність відвідати заклад інклузивними туристами, аналізують стан та перспективи торгівельних зон, які розташовані поблизу з театром, пропонують нові туристичні об'єкта для розширення туристичної бази екскурсійних програм.

Виконання аналітичної діяльності, планування маршрутів екскурсій та формування динамічної бази даних комерційних об'єктів, туристичних потоків – є завданням лабораторних та практичних робіт. Групування інформації та накопичення змін може виконуватися через мобільний додаток, що є сучасним та зручним способом в багатьох сферах діяльності людини.

Сьогодні існують мобільні додатки в сфері туризму – як додатки карт, словників, туристичних маршрутів, доріг, транспортних послуг, закладів харчування та інфраструктурних об'єктів. Частіше в навчальному процесі виконуються перші три з перерахованих вище, але розрізнено. Нами пропонується мобільний додаток, в якому є поєднання навчальних теоретичних елементів та сучасних динамічних елементів про стан системи туристичних атракцій. Прикладом такої системи обрано туристичний центр міста Одеса,

але в майбутньому є намір розширити поєднання у часі та простору більшої кількості об'єктів, туристично привабливих в різних країнах та містах.

Література

1. Про затвердження Інструкції з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0459-00/ed20050323
2. Максименко В. С. «Храм и вічний музей мистецтва»: Сторінки двохсотлітньої історії культури Одеси на фоні Міського театру. – Одеса : Юридична література, 2001. – С. 33.
3. Парокінна В. Привид Одеської опери // Україна Молода. – 2010. – № № 111 (3877) – Електронний ресурс : <http://www.umoloda.kiev.ua/number/1678/164/59263/>
4. Розробка мобільних додатків. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.seotm.com/ua/services/mobile/>

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ ДЛЯ ЕНОГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ: НА ПРИКЛАДІ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПРОГРАМИ З ПОДВІЙНИМ ДИПЛОМУВАННЯМ «ГЕОГРАФІЯ ЕНОГАСТРОНОМІЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ»

Мотузенко О. О., канд. геогр. наук

Дмитрук О. Ю. д-р геогр. наук

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Міжнародне академічне співробітництво виступає дієвим механізмом забезпечення трансферу новітніх технологій у сферу підготовки фахівців з еногастрономічного туризму. Програми подвійного дипломування ступеню вищої освіти «Магістр» забезпечують у повному обсязі доступ до ресурсного потенціалу ВНЗ-партнерів. Законодавчо-регламентну базу складають Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»; рамкова угода про співробітництво та профільна угода про подвійне дипломування між ВНЗ-партнерами. Першу в Україні магістерську програму «Географія еногастрономічної рекреації та туризму» (галузі знань:10 – Природничі науки, спеціальності:106 – Географія) розроблено та апробовано на кафедрі географії України, географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (надалі КНУ ім. Т.Шевченка) у межах угоди про подвійне дипломування: «Угода між університетом Камеріно (Італія) та Київським національним університетом ім. Тараса Шевченка (Україна) для здобуття ступеня магістра (Master) I рівня з «Управління експортом вина» (в університеті Камеріно – УНІКАМ) та ступеня магістра з «Географії еногастрономічної рекреації та туризму» (в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка)». Особливості освітньої-професійної програми (надалі ОПП) розкрито в Таблицях 1, 2, 3.

Визнання кредитів УНІКАМ здійснюється згідно принципу перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

Атестація випускників освітньої програми «ГЕРТ» регламентується угодою про подвійне дипломування. Захист кваліфікаційної роботи в УНІКАМ може бути здійснений очно або у режимі відеоконференції, з дотриманням відповідних регламентів організації дистанційних захистів та екзаменів.